

Дебати кандидатів у президенти: чи потрібні вони виборцям? І про що?

Загальнонаціональне опитування населення України було проведене Фондом «Демократичні ініціативи» імені Льва Кучеріва спільно з Київським міжнародним інститутом соціології. Польовий етап дослідження тривав з 20 по 26 березня 2019 року. Загалом було опитано 1600 респондентів у всіх областях України, окрім Автономної Республіки Крим. У Донецькій і Луганській областях опитування проводилося тільки на територіях, що контролюються Україною.

Статистична похибка (з імовірністю 0,95 і за дизайн-ефекту 1,5) не перевищує: 3,7% для показників близьких до 50%, 3,2% — для показників близьких до 25%, 2,2% — для показників близьких до 10%, 1,7% — для показників близьких до 5%.

Фінансування опитування здійснене в рамках проекту МАТРА Посольства Королівства Нідерландів.

Круглий стіл «Дебати кандидатів у президенти: чи потрібні виборцям і про що?» проводиться Фондом «Демократичні ініціативи» імені Льва Кучеріва в рамках Програми сприяння громадській активності «Долучайся!», що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID) та здійснюється Рає в Україні. Зміст матеріалів заходу є винятковою відповідальністю Рає та його партнерів і не обов'язково відображає погляди Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) або уряду США.

- 73,5% українців вважають, що кандидати, які увійдуть до другого туру президентських виборів, повинні брати участь у публічних дебатах між собою: 44% – обов'язково і ще 30% – бажано. Лише 18% вважають, що такі дебати не потрібні.
- У разі, якщо теледебати між кандидатами відбудуться, 42% громадян дивитимуться їх у будь-якому разі і ще 31% – якщо ці дебати будуть цікавими і змістовними.
- Найбільш важливими 5-ма темами дебатів були визнані такі: «Як досягти миру на Донбасі? Як домогтися звільнення окупованих територій Донбасу та їхньої інтеграції в Україну?» (42%); «Як подолати корупцію в Україні?» (40%); «Як домогтися зростання економіки?» (40%); «Програма розвитку України на роки свого президентства та на більш далеку перспективу» (39%); «Які проблеми країни кандидат в президенти буде вирішувати в першу чергу, якщо буде обраний президентом?» (31.5%).
- Виборці недостатньо інформовані щодо пропозицій кандидатів із тих чи інших важливих суспільних проблем, особливо виборці Володимира Зеленського. Зокрема, пропозиції щодо встановлення миру на Донбасі добре відомі лише 20% виборців Зеленського (40% виборців Порошенка): пропозиції щодо політики стосовно Росії добре відомі 18% виборців Зеленського і 51% виборців Порошенка, пропозиції стосовно реформи збройних сил – відповідно, 10% і 48%, пропозиції щодо європейської інтеграції – 22% і 61%, щодо вступу до НАТО – 16% і 62%. А найменше обізнані виборці щодо можливих кадрових призначень обох кандидатів – вважають, що добре знають про це, лише 18% виборців Зеленського і стільки ж виборців Порошенка; пропозиції своїх кандидатів щодо реформування судів та правоохоронних органів знають 14% виборців Зеленського і 28% виборців Порошенка.
- Парламентську форму правління підтримують 6%, президентську – 14%, а більшість громадян (58%) вважають найбільш прийнятною для України сполучення форм президентської та парламентської республіки: 27% – президентсько-парламентську (уряд призначається президентом за згоди Верховної Ради), 32% – парламентсько-президентську (уряд призначається Верховною Радою за згодою президента, більшість влади в руках прем'єра).

- Більшість громадян – 40% певні, що владу президента варто залишити у тому самому обсязі, в якому вона була останні п'ять років; на думку 25% громадян, владу президента слід розширити, надавши йому право формувати уряд; ще 9% вважають, що вибори президента слід перенести в парламент і залишити за ним лише повноваження Головнокомандувача Збройних сил.

Результати опитування

Як Ви вважаєте, чи повинні кандидати, які увійдуть до другого туру виборів, брати участь у публічних дебатах між собою, зокрема на телебаченні?

Так, обов'язково	43,8
Так, бажано, хоч не обов'язково	29,7
Це зовсім не потрібно	17,8
ВАЖКО СКАЗАТИ	8,8

А якщо такі дебати відбудуться, чи будете Ви їх дивитися?

Так, обов'язково, у будь-якому разі	42,1
Так, якщо вони будуть цікавими і змістовними	31,1
Ні	20,9
ВАЖКО СКАЗАТИ	6,0

Які теми таких дебатів були б найбільш цікавими? НЕ БІЛЬШЕ 5 ВАРІАНТІВ ВІДПОВІДІ

Як досягти миру на Донбасі? Як домогтися звільнення окупованих територій Донбасу та їх інтеграцію в Україну?	42,0
Як подолати корупцію в Україні?	40,1
Як домогтися зростання економіки?	39,6
Програма розвитку України на роки свого президентства та на більш далеку перспективу	38,8
Які проблеми країни кандидат в президенти буде вирішувати в першу чергу, якщо буде обраний президентом?	31,5
Як домогтися зростання рівня життя українців?	26,6
Як зробити медицину доступною для громадян?	16,3
Що робити з олігархами?	14,2
Як зупинити міграцію з України?	10,4
Як повернути Крим?	10,2
Перспективи вступу України до ЄС	7,1
Кадрова політика: кого кандидат в президенти планує призначити на ключові посади у разі свого обрання?	6,8
Перспективи вступу України до НАТО	6,3
Якою має бути освітня реформа?	6,3
Як бачить кандидат в президенти найкращу систему і структуру органів управління в Україні?	6,3
Зовнішньополітичні орієнтації: в якому напрямі рухатися Україні – до європейської інтеграції чи до Росії та країн СНД?	5,2
Які зміни треба внести в Конституцію України?	2,6
Інші теми	0,6
ВАЖКО СКАЗАТИ	11,9

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо того, як досягти миру на Донбасі?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	20,8	40,1
Щось про це знаю, але не певне	37,3	35,3
Ні, не знаю	29,6	17,6
Для мого вибору це взагалі не важливо	3,2	3,2
Важко сказати	9,2	3,7

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо політики стосовно Росії?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	18,0	50,8
Щось про це знаю, але не певне	37,7	26,7
Ні, не знаю	30,3	15,5
Для мого вибору це взагалі не важливо	7,7	4,3
Важко сказати	6,3	2,7

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо реформування судів і правоохоронних органів?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	14,1	27,8
Щось про це знаю, але не певне	32,0	38,5
Ні, не знаю	37,7	25,1
Для мого вибору це взагалі не важливо	8,1	4,8
Важко сказати	8,1	3,7

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо оборонної реформи та реформи Збройних сил?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	10,2	47,6
Щось про це знаю, але не певне	29,9	30,5
Ні, не знаю	39,1	16,0
Для мого вибору це взагалі не важливо	9,9	3,2
Важко сказати	10,9	2,7

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо боротьби з корупцією?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	30,3	35,8
Щось про це знаю, але не певне	41,5	42,8
Ні, не знаю	20,4	13,4
Для мого вибору це взагалі не важливо	3,5	2,7
Важко сказати	4,2	5,3

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо соціальних реформ (медична, пенсійна тощо)?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	20,4	45,5
Щось про це знаю, але не певне	35,6	34,8
Ні, не знаю	32,4	15,5
Для мого вибору це взагалі не важливо	4,2	2,1
Важко сказати	7,4	2,1

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо європейської інтеграції?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	21,1	61,5
Щось про це знаю, але не певне	33,5	24,1
Ні, не знаю	30,3	9,1
Для мого вибору це взагалі не важливо	9,2	3,7
Важко сказати	6,0	1,6

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо вступу до НАТО?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	16,2	62,0
Щось про це знаю, але не певне	28,5	22,5
Ні, не знаю	37,3	11,2
Для мого вибору це взагалі не важливо	9,9	2,7
Важко сказати	8,1	1,6

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо шляхів економічного зростання?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	21,8	41,2
Щось про це знаю, але не певне	43,3	42,2
Ні, не знаю	26,8	12,8
Для мого вибору це взагалі не важливо	2,5	2,7
Важко сказати	5,6	1,1

Чи відомі Вам пропозиції обраного на даний момент Вами кандидата в президенти щодо кадрових призначень?

	<i>Виборці Зеленського</i>	<i>Виборці Порошенка</i>
Так, добре знаю	17,6	18,2
Щось про це знаю, але не певне	29,6	29,4
Ні, не знаю	35,9	35,3
Для мого вибору це взагалі не важливо	8,1	8,6
Важко сказати	8,8	8,6

Яка форма правління, на Вашу думку, є найбільш прийнятною для України?

<i>Президентська</i> , коли президент є главою держави, може призначати і звільняти прем'єр-міністра та уряд і визначає всю політику держави	14,4
<i>Президентсько-парламентська</i> , в якій уряд призначається президентом за згоди Верховної Ради та може бути звільнений і президентом, і Верховною Радою, а більшість державної влади зосереджено в руках президента	26,9
<i>Парламентсько-президентська</i> , за якої уряд призначається Верховною Радою за згоди президента та може бути звільнений лише Верховною Радою, і більшість державної влади зосереджено в руках прем'єр-міністра	31,8
<i>Парламентська</i> , за якої уряд призначається і звільняється Верховною Радою, а посада президента або скасовується взагалі, або його обирають у парламенті,	5,9
ВАЖКО СКАЗАТИ	21,0

Які погляди стосовно влади президента Ви особисто поділяєте?

Владу президента необхідно розширити і закріпити в Конституції за ним право формувати уряд і нести відповідальність за урядову політику	25,1
Владу президента варто залишити у тому обсязі, в якому вона лишалася протягом останніх п'яти років	40,3
Вибори президента варто перенести у парламент і залишити за ним лише повноваження Головнокомандувача Збройних сил	9,4
Посаду президента треба скасувати і розділити його повноваження між Кабінетом міністрів і Верховною Радою	4,7
ВАЖКО СКАЗАТИ	20,6